

Schoolleiders van Buiten? –

Ja graag?!

Opeens wordt u als algemeen directeur geconfronteerd met de ontslagbrief van een van uw directeuren. U had dit misschien wel zien aankomen, maar niet op dit moment. Hoe komt u aan een gekwalificeerde nieuwe directeur? Wel eens gedacht aan een schoolleider van buiten?

In het onderwijs in Nederland hebben we steeds meer te maken met vacatures voor directeuren in het basisonderwijs. In de komende jaren zal de vraag naar gekwalificeerde schoolleiders alleen maar toenemen. Hoewel de prognoses van het CWI, het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en SBO uiteenlopen, zijn allen het erover eens dat het tekort aan schoolleiders de komende jaren ernstige vormen aan zal nemen. De meest voorzichtige prognose is dat in diverse regio's de komende 3 jaar bijna een kwart van alle scholen een directievacature zal hebben. In de jaren daarna zal het aantal vacatures toenemen als gevolg van de vergrijzing van het directeurenbestand.

“Een schoolleider moet krijt aan de vingers hebben...”

Veel besturen hebben weet van deze ontwikkeling en proberen daar ook op te anticiperen door bijvoorbeeld kweekvijvertrajecten in te richten. Dit draagt echter voor een beperkt deel bij aan de oplossing van het probleem.

Wanneer we spreken met algemeen directeuren en besturen over de dreigende tekorten van schoolleiders dan hebben velen daar wel een mening over. Velen onderkennen de vergrijzing van het directeurenbestand in het onderwijs. Op de vraag wat een mogelijke oplossing zou kunnen zijn, lopen de meningen uiteen. Wanneer we vragen of een (mogelijke) vacature van een schoolleider ingevuld zou kunnen worden door iemand van buiten het onderwijs, reageren sommigen terughoudend; anderen enthousiast.

De meest enthousiaste reacties komen van algemeen directeuren, voorzitters van besturen of bovenschools managers. De ervaring die er is met leidinggevend van buiten zijn over het algemeen positief. Daar waar trajecten zijn misgelopen is er soms te weinig gefocust op de selectie van de kandidaat, is er een verkeerd beeld ontstaan in de gesprekken, voldeed de praktijk niet aan het beeld van de kandidaat of is de begeleiding op de school onvoldoende geweest. Hier zal dan ook gericht aandacht aan geschonken moeten worden.

Op de scholen komen we vooroordelen tegen als het gaat om *Schoolleiders van Buiten*. Een schoolleider behoort 'krijt aan de vingers' te hebben, het moet iemand zijn met een onderwijskundige achtergrond.

Assenrode Groep B.V. uit Apeldoorn is een Project Schoolleiders van Buiten gestart waarin directeuren uit het bedrijfsleven worden opgeleid tot schoolleider in het basisonderwijs.

In 2009 heeft Assenrode Groep B.V. uit Apeldoorn stimuleringsgelden toegekend gekregen om een project te starten, gericht op de terugdringing van het schoolleidertekort in het onderwijs. Hierdoor is het *Project Schoolleiders van Buiten* van start gegaan.

Dit project houdt in dat er met diverse betrokken marktpartijen gekeken is naar mogelijkheden om dit project te kunnen starten. Dit heeft ertoe geleid dat er vele besturen zijn benaderd met de vraag of zij stageplaatsen beschikbaar willen stellen voor kandidaten uit het *Project Schoolleiders van Buiten*. Ook zijn er gesprekken gevoerd met een geaccrediteerd opleidingsinstituut voor schoolleiders. Uiteindelijk is er gekozen voor de opleidingen van Magistrum. CNV Schoolleiders is erg geïnteresseerd in het project, net als de SBO raad en nog vele andere partijen.

Start Project Schoolleiders van Buiten

Gedurende één maand zijn er tien opleidingsplaatsen beschikbaar gesteld voor het *Project Schoolleiders van Buiten*, waarbij er in de regio Apeldoorn in samenwerking met het UWV geschikte kandidaten zijn geselecteerd. Ruim 170 reacties zijn in één maand tijd binnengekomen. De grote hoeveelheid reacties overtrof alle verwachtingen.

In verschillende selectierondes inclusief een psychologisch onderzoek is de lat iedere keer hoger gelegd, waarbij een groep kandidaten kennis hebben gemaakt met mogelijk toekomstige werkgevers. Dit is een groot succes geweest. Uiteindelijk zijn er 14 mensen de opleiding gestart binnen het *Project Schoolleiders van Buiten* in januari 2010.

“Veel potentie in de kandidaten”

Door de vele reacties hebben we gemerkt dat er een grote belangstelling bestaat voor dit project.

Ook bij schoolbesturen merken we dat het *Project Schoolleiders van Buiten* met grote interesse wordt gevolgd.

De potentie die de kandidaten meebrengen is groot. Het zijn leidinggevenden uit het bedrijfsleven of de non-profit sector met een minimaal HBO werk- en denkniveau.

De uitdaging is om de kandidaten op te leiden tot Schoolleider Primair Onderwijs, waarbij ze de vele kennis en ervaring die ze al hebben, leren in te zetten in een andere omgeving, namelijk die van het onderwijs. Door in een tijdsbestek van 8 maanden de opleiding te volgen, met daarnaast voor drie dagen per week een stage op een school, leren de kandidaten het onderwijs kennen.

Voor besturen die een vacature hebben voor directeur is dit een unieke kans om nieuwe Schoolleiders te leren kennen, door ze eerst een stageplaats aan te bieden, zonder meteen verplichtingen te hebben aan een kandidaat. Daarnaast krijgen de kandidaten, na het afronden van de opleiding, coaching on the job om de nieuwe kennis en ervaring in de praktijk te leren toepassen.

Dit project, begeleidt door Assenrode Groep B.V. uit Apeldoorn, levert een unieke bijdrage om het Schoolleidertekort op te lossen.

Door een marktgerichte benadering en denkend vanuit een totaaloplossing is dit project nu al uniek te noemen!

Mark Vrolijk